

Uniwersytet
ŁÓDZKI

RELIGIOZNAWSTWO

PROGRAM KIERUNKU

I STOPNIA STUDIÓW STACJONARNYCH

przygotowany przez grupę autorów, nauczycieli akademickich Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego na podstawie i w zgodności z Ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późniejszymi zmianami, tj. z 2012 r. poz. 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588, 1650, z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146, 1198)), z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253 z 2011 r. poz. 1520), z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (Dz. U. z 2011 r. nr 179 poz. 1065), z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2014 r. poz. 1145), ze Statutem Uniwersytetu Łódzkiego przyjętym uchwałą Senatu UŁ nr 422 z dnia 23 stycznia 2012 r. z późniejszymi zmianami (tekst jednolity obejmujący zmiany wprowadzone Uchwałą nr 160 Senatu UŁ z dnia 22 kwietnia 2013 r. i Uchwałą nr 230 Senatu UŁ z dnia 18 listopada 2013 r.), z Uchwałą nr 192 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 10 czerwca 2013 r. w sprawie wytycznych w zakresie tworzenia programów kształcenia w Uniwersytecie Łódzkim, z Zarządzeniem nr 177 JM Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 30 września 2013 r. w sprawie wprowadzenia procedury tworzenia i modyfikowania programów kształcenia (harmonogram działań), ze Strategią Uniwersytetu Łódzkiego oraz Strategią Wydziału Filozoficzno-Historycznego, z Regulaminem Studiów w Uniwersytecie Łódzkim, przyjętym Uchwałą nr 310 Senatu UŁ z dnia 4 kwietnia 2011 r. z późniejszymi zmianami (wprowadzonymi Uchwałą Senatu UŁ nr 477 z dnia 23 kwietnia 2012 r.; Uchwałą Senatu UŁ 159 z dnia 22 kwietnia 2013 r.; Uchwałą Senatu UŁ nr 343 z dnia 28 kwietnia 2014 r.).

***W** pragnieniu doskonalenia współczesnej polskiej edukacji akademickiej i pozytywnego pomnażania oferty edukacyjnej Uniwersytetu Łódzkiego; w przekonaniu o właściwym czasie dla uzupełnienia tejże o studia fundamentalnego znaczenia, których dotąd w macierzystej Uczelni wyraźnie brakowało; w nadziei jak najdoskonalszego wykorzystania naukowego i dydaktycznego potencjału pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego wszystkich jego części instytucjonalnych i naukowych; w poczuciu, że współczesnym językiem efektów kształcenia można opisać kierunki akademickie przysparzające Rzeczypospolitej świadomych obywateli przygotowanych do poruszania się zarówno w przestrzeni publicznej, jak i na rynku pracy; że humanistyczna oferta akademicka winna zmieniać się w rytmie potrzeb publicznych; z chęci dodatkowego podkreślenia pozycji Łodzi na polskiej mapie akademickiej w siedemdziesięciolecie naszej Almae Matris i z woli poprawy jakości ojczystego dyskursu publicznego przez wychowanie kompetentnych i racjonalnych jego uczestników*

**przedkładamy niniejszym i proponujemy program studiów stacjonarnych
RELIGIOZNAWSTWO pierwszego i drugiego stopnia**

1. NAZWA KIERUNKU STUDIÓW

Religioznawstwo, studia stacjonarne I stopnia

2. OPIS KIERUNKU

Religioznawstwo jest jedną z interdyscyplinarnych nauk humanistycznych (dyscyplin naukowych), o niekwestionowanej naukowości: 1. charakteryzuje się krytycznym naukowym racjonalizmem; 2. przyczynia się do powstania rezultatów naukowych o twórczym, odkrywczym charakterze; 3. język opisu pozwala na należyte i niesprzeczne ujęcie ustaleń; 4. wypracowano dlań procedury i postępowanie badawcze posługujące się metodami naukowymi; hołduje postawie krytycyzmu; 5. podporządkowuje kryterium prawdziwości prawomocność ustaleń, bez przesądzającego odwoływania się do czasu i miejsca sformułowania ustaleń; 6. egzystuje w potocznej świadomości naukowej jako jednolita dyscyplina (nauka), mimo konstatowanej naturalnie polidyscyplinarności; 7. postęp naukowy zachodzi w wyniku konfrontacji badań prowadzonych w kilkuset ośrodkach akademickich na całym świecie; 8. religioznawstwo może poszczycić się potężną – syntetyczną, podręcznikową, analityczną, monograficzną, przyczynkarską – literaturą przedmiotu oraz własnymi czasopismami naukowymi.

Na sposób naukowy z teoretycznym namysłem uprawiane co najmniej od połowy XIX w., jest religioznawstwo nauką o wielostopniowej wewnętrznej systematyce (w ramach głównych dziedzin/subdyscyplin: religioznawstwa ogólnego i teorii religioznawstwa, historii religii, filozofii religii, socjologii religii, geografii religii, fenomenologii religii, etnologii religii). Z natury interdyscyplinarne, wykorzystuje doświadczenia historii i historiografii, filozofii, teologii, antropologii, źródłoznawstwa, etnologii i etnografii oraz socjologii. Uprawiane na kilkuset uniwersytetach europejskich i amerykańskich, dopracowało się kilkudziesięciu szkół metodologicznych oraz własnych kongresów międzynarodowych. Dzięki aktywności naukowej polskich etnografów, teologów, orientalistów, indoeuropeistów, historyków, teologów i filozofów, na ziemiach polskich zaczęło rozwijać się także w drugiej połowie XIX w., przy czym pierwsze akademickie katedry historii religii i religioznawstwa powstały w okresie międzywojennym. Rozwój dziedziny trwa odtąd w Polsce nieprzerwanie, zarówno pod względem instytucjonalnym, jak i wydawniczym (czasopisma naukowe, rodzime syntezy i monografie religioznawcze).

Znaczenie religioznawstwa zasadza się zarówno na szerokim i wieloaspektowym przedmiocie poznania, dialogu z innymi naukami humanistycznymi, jak i roli religii w kulturze i poszczególnych przejawach życia publicznego. Wzrastająca rola kwestii religijnych w dyskursie publicznym, politycznym i publicystycznym, zarówno w Polsce, jak i poza jej granicami, przemiany w religijności i zachodząca sekularyzacja, niebezpieczeństwo wykorzystywania argumentów religijnych w walkach i konfliktach, a także groźba wyparcia wiedzy religioznawczej przez poszczególne ujęcia wyznaniowe, jak też potrzeba lepszego tłumaczenia dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości i lepszego dbałości o kulturowe, duchowe i materialne dziedzictwo – wszystkie te

elementy wskazują na wartość powstania studiów religioznawczych na uczelni publicznej i świeckiej, przedstawiających poszczególne aspekty wiedzy z dziedziny w sposób swobodny i przez pryzmat wielu ujęć. Studia takie winny przyczyniać się do pogłębiania wiedzy, umiejętności i wartości/postaw, a w konsekwencji zaspokajać potrzeby poznawcze i edukacyjne zarówno studentów przynależących do poszczególnych wyznań, jak i agnostyków i ateistów.

Studia religioznawcze I i II stopnia zostały przygotowane przez grupę pracowników naukowych Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ. Jest to program całkowicie autorski, choć odwołujący się do najlepszych europejskich i amerykańskich doświadczeń metodologicznych w konstruowaniu studiów z dziedziny. Podkreślamy, że w realizację programu zaangażowani będą naukowcy reprezentujący wszystkie nauki uprawiane w ramach Wydziału i pochodzący ze wszystkich jego instytucjonalnych części – historycy, filozofowie, etnologowie i antropologowie, archeologowie, historycy sztuki. Program pisany był m.in. na podstawie rozesłanego do wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału pytania ankietowego, dotyczącego ich kompetencji i propozycji tematycznych. Zweryfikowane i uzgodnione z myślą przewodnią obu programów, stały się one podstawą holistycznego, łączącego wiele ujęć dyscyplinarnych otwartego programu. Wobec powyższego, program nie jest propozycją stworzoną na zasadzie hipotezy albo postulatycznego spojrzenia na konstrukcję oferty dydaktycznej – jest mocno osadzony w rzeczywistych możliwościach prowadzenia nauczania akademickiego, wykorzystuje najlepszą wiedzę i doświadczenie naukowców.

Poza wskazanymi na stronie 1 niniejszego dokumentu aktami prawnymi, ogólnopolskimi oraz uczelnianymi, autorzy kierunku wzorowali się również na podręcznikach MNiSW wyjaśniających ideę krajowych ram kwalifikacyjnych, w tym *Autonomia programowa uczelni. Ramy kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego* (opr. E. Chmielecka, Projekt Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego „Krajowe Ramy Kwalifikacji w szkolnictwie wyższym jako narzędzie poprawy jakości kształcenia” Priorytet IV PO KL, Działanie 4.1. Poddziałanie 4.1.3.). W zakresie wzorców międzynarodowych, podobnie jak łódzcy filozofowie przygotowujący nową wersję programu kierunku filozofia autorzy sięgnęli do *Subject Benchmark Statement* opracowanych w The Quality Assurance Agency for Higher Education, korzystając z wydanej w październiku 2014 r. najświeższej wersji *SBS: Theology and Religious Studies* (przygotowana przez kolegium autorów z uniwersytetów m.in. w Edynburgu, Chester, Londynie, Belfaście, Durham, Liverpoolu, Sheffield, Gloucester, Cardiff, z udziałem przedstawiciela pracodawców i studentów). Po przygotowaniu siatki obu stopni, konfrontatywnie przejrzano szereg programów studiów religioznawczych, krajowych i zagranicznych. Porównanie wykazało wartość przedkładanej tutaj propozycji, jako pełnowartościowej, spełniającej wymagania, a jednocześnie zachowującej oryginalność na tle porównywanym.

Ważnym elementem przygotowawczym było rozpoznanie potrzeb rynku pracy i przestrzeni publicznej. Elementy wiedzy religioznawczej okazały się ważnym komponentem przygotowania do wykonywania wielu zawodów, a także w klarowny sposób dawały się dostrzec w liczbie wymagań, jakie rzeczywistość stawia przed osobami wykonującymi ważne misje publiczne i społeczne. Tego rodzaju wiedza i umiejętności zostały wyrażone w przygotowanych efektach kształcenia. Wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów wydziału przeprowadzono ponadto ankiety wskazujące z jednej strony na zainteresowanie kierunkiem, a z drugiej na brak konkurencji pomiędzy nowo tworzonym religioznawstwem a istniejącą ofertą dydaktyczną Wydziału.

Oba stopnie studiów religioznawczych są zróżnicowane i ukształtowane tak, by mogły służyć zarówno ścieżce konsekwentnej, jak i niekonsekwentnej, tj. by ogół efektów kształcenia odnośnie do wiedzy, umiejętności i postaw stanowił wartościową i przydatną całość zarówno dla osoby studiującej tylko na studiach licencjackich bądź uzupełniających magisterskich, jak i dla studiujących na obu kierunkach.

Studia religioznawcze I stopnia dostarczyć mają podstawowego zasobu wiedzy i umiejętności w zakresie religioznawstwa i jego poszczególnych subdyscyplin. Ułożone poprzez pryzmat chronologiczny i diachroniczny w obrębie sześciu semestrów, mają dostarczyć podstawowej wiedzy na temat głównych religii, systemów religijnych i duchowości. W siatce I stopnia widoczna jest nieznaczna przewaga historii religii, co odzwierciedla zresztą rozwój i sytuację samego religioznawstwa jako nauki; takie ukształtowanie programu pozwala łatwiej wyłożyć kwestie problemowe, nawarstwiające się w porządku historycznym od starożytności do czasów współczesnych. Poprzez wszystkie semestry obecny jest duet przedmiotów ogólnych, ukazujący historię i teologię chrześcijaństwa. Jest on uzupełniany o zajęcia odnoszące się do sytuacji religijnej Polski w poszczególnych epokach jej historii (zajęcia te nie skupiają się naturalnie wyłącznie na chrześcijaństwie) – począwszy od drugiego semestru I roku – oraz o przedmioty przybliżające zagadnienia ważne dla poszczególnych epok (m.in. opcja II: Chrześcijaństwo wschodnie, Polska religijność ludowa, Biblia i apokryfy chrześcijańskie, opcja VIII: Religie a rzeczywistość świecka, opcja IX: Relacje państwowo-kościelne w Europie nowożytnej i współczesnej).

Jednocześnie w stosunkowo szerokim zakresie w program wpisane zostały zajęcia odnoszące się do judaizmu (w semestrze I, II i III), islamu (w semestrze II i IV), a także agnostycyzmu i ateizmu (w semestrze IV, V i VI). W podstawowym zakresie zostały także przewidziane zajęcia odnoszące się do głównych, dawnych i współczesnych niemonoteistycznych religii światowych – religii indoeuropejskich (semestr I), wierzeń greckich, rzymskich i bliskowschodnich (I semestr), religii Słowian (II semestr), buddyizmu (III semestr), hinduizmu i sikhizmu (III semestr), religii i systemów religijno-filozoficznych Chin i Japonii (IV semestr). Dalsze zajęcia, także w przeważającej części w postaci ćwiczeń konwersatoryjnych jako najlepiej aktywizujących studentów

i mających na Wydziale Filozoficzno-Historycznym najlepsze tradycje i wypracowane metody dydaktyczne, mają charakter problemowy i najczęściej również propedeutyczny (m.in. Święte księgi religijne; Od matriarchatu do teorii feministycznych – kobiety w religiach świata; opcja IX: Relacje państwowo-kościelne w Europie nowożytnej i współczesnej – wszystkie przykłady w VI semestrze). Znaczna część tego rodzaju przedmiotów zblokowana jest w dziesięć typów zajęć do wyboru (tzw. opcji), w których studenci będą mogli wybierać zajęcia wedle swoich zainteresowań, świadomie kształtując i pogłębiając wiedzę:

OPCJA I: Podstawy wiedzy o religiach

OPCJA II: Chrześcijaństwo wschodnie

OPCJA III: Sztuka religijna

OPCJA IV: Podstawy religioznawstwa – nauki społeczne w religioznawstwie

OPCJA V: Podstawy wiedzy o religiach 2

OPCJA VI: Sztuka religijna 2

OPCJA VII: Podstawy wiedzy o religiach 3

OPCJA VIII: Religie a rzeczywistość świecka

OPCJA IX: Relacje państwowo-kościelne w Europie nowożytnej i współczesnej

OPCJA X: Sztuka religijna 3

Równolegle poprzez całą sekwencję semestrów obecne są przedmioty teoretyczne, niezbędne w podstawowych uniwersyteckich studiach religioznawczych o charakterze ogólnoakademickim: Teoria religioznawstwa (I semestr), Etnologia religii (I semestr), Wprowadzenie do filozofii religii (II semestr), opcja IV: Podstawy religioznawstwa – nauki społeczne w religioznawstwie (przedmioty z zakresu socjologii bądź psychologii religii – III semestr), Metodologia badań religioznawczych (IV semestr). Ważnym uzupełnieniem oferty są zajęcia translatoryjne (w IV, V, i VI semestrze), mające uczyć przyszłych absolwentów religioznawstwa adekwatnego, wiernego i wartościowego językowo i literacko przekładu tekstów ogólnohumanistycznych i dotyczących religii z języków obcych, kongresowych na język polski. Są one poprzedzone we wcześniejszych półroczach lektoratem języka nowożytnego (w II i III semestrze).

Pełny wykaz przedmiotów wraz z towarzyszącymi im punktami ECTS oraz liczbą godzin ukazuje obowiązująca siatka I stopnia (por. **załącznik I**) oraz poglądowe tablice semestralne I stopnia (por. **załącznik II**).

Religioznawstwo czerpie z dobrych tradycji poszczególnych części Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ pod względem przygotowywania prac dyplomowych. Prace licencjackie powstające w ramach seminariów licencjackich będą przygotowywane pod kierunkiem pracowników naukowych prowadzących seminaria w toku stałej dyskusji, wymiany literatury naukowej, doskonalenia powstających tekstów.

Religioznawstwo I stopnia na Uniwersytecie Łódzkim należy do kategorii studiów interdyscyplinarnych. Podejmujący na nim naukę zdobędą podstawową wiedzę na temat

głównych systemów religijnych, ich historii i różnorodnej tradycji. Zostaną także zapoznani z najważniejszymi współczesnymi nurtami i ruchami religijnymi. Zdobyta wiedza winna sprzyjać krytycznemu odnoszeniu się do stereotypów i służyć postawom tolerancji, a w konsekwencji przygotować do aktywnego uczestnictwa w komunikacji międzykulturowej.

W związku z nową polityką państwa, zmierzającą do włączenia studentów w prowadzone na uczelni badania naukowe, w odniesieniu do studiów I stopnia przekładającą się na założenie, że ponad połowa programu studiów określona w punktach ECTS winna służyć przygotowaniu studenta do prowadzenia badań, określono i wykazano w siatce godzin całkowitą liczbę takich zajęć (**obejmują one 1200 godzin tj. 65,5% całości oraz 127 ECTS, tj. 69,78%**).

Szerokość zainteresowań łączy się w religioznawstwie I stopnia z możliwością określania coraz precyzyjniej ścieżki edukacyjnej przez samych studentów. W toku zajęć wyraża się to możliwością samodzielnego doboru literatury przedmiotu, w sześciosemestralnym toku kierunku znajduje to odzwierciedlenie w możliwości wyboru przedmiotów (**przedmioty z możliwością wyboru stanowią 570 godzin, tj. 31% wszystkich godzin kierunku**). Studia umożliwiają również uczestnictwo w międzynarodowej wymianie studentów w ramach programu ERASMUS+ – oraz krajowej w ramach programu Programu Mobilności Studentów i Doktorantów MOST.

2A. ZWIĘZŁY OPIS KIERUNKU

Religioznawstwo I stopnia na Uniwersytecie Łódzkim należy do kategorii studiów interdyscyplinarnych. Podejmujący na nim naukę zdobędą podstawową wiedzę na temat głównych systemów religijnych, ich historii i różnorodnej tradycji. Zostaną także zapoznani z najważniejszymi współczesnymi nurtami i ruchami religijnymi. Zdobyta wiedza winna sprzyjać krytycznemu odnoszeniu się do stereotypów i służyć postawom tolerancji, a w konsekwencji przygotować do aktywnego uczestnictwa w komunikacji międzykulturowej.

3. POZIOM KSZTAŁCENIA

studia I stopnia (licencjackie)

4. PROFIL KSZTAŁCENIA

ogólnoakademicki

5. FORMA STUDIÓW

studia stacjonarne

6. ZASADNICZE CELE KSZTAŁCENIA

Studia religioznawcze I stopnia dają wstępne wykształcenie akademickie w zakresie religioznawstwa, złożone z podstawowej wiedzy na temat najważniejszych europejskich

i pozaeuropejskich religii i systemów etyczno-religijnych oraz agnostycyzmu i ateizmu. Wiedza ta mieści się w obrębie najważniejszych subdyscyplin religioznawstwa: religioznawstwa ogólnego, historii religii, filozofii religii, socjologii religii, psychologii religii, etnologii i antropologii religii, geografii religii. Studia te mają wyłożyć podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu religioznawstwa w systemie nauk humanistycznych i społecznych oraz jego specyfice przedmiotowej i metodologicznej, zaś absolwent poznaje podstawową terminologię religioznawczą w językach: polskim i wybranym obcym, rozpoznaje założenia i wykazuje znawstwo historii systemów religijnych, wykazuje uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych etapów rozwoju, podziałów i przemian zachodzących w różnych religiach, jak również podstawową wiedzę o głównych kierunkach i najważniejszych badaniach oraz najnowszych osiągnięciach religioznawstwa oraz o instytucjach religijnych, ich funkcjonowaniu i wpływach w epokach minionych i współczesnym świecie; zna i rozumie podstawowe metody analizy, interpretacji, argumentacji i syntezy w badaniach. Wykazuje również znajomość języka obcego nowożytnego na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Dzięki trzyletnim studiom religioznawczym dysponuje aparatem umiejętności selekcjonowania i adekwatnego wykorzystania informacji, formułowania problemów badawczych oraz wytworów kultury religijnej i ich analizy, rzetelnego argumentowania i opracowania rezultatów własnych dociekań, wreszcie aplikacji zdobytej wiedzy w praktyce życia społecznego i zawodowego. Świadom zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych dąży do permanentnego doskonalenia tychże, jest w stanie ewaluować własne dokonania, określić zainteresowania, pracować zespołowo i samodzielnie, przyjmować role i zadania, rozpoznawać wątpliwości i dylematy związane z podejmowaną ścieżką zawodową, refleksyjnie i krytycznie myśleć, definiując stereotypy i unikając ich, ma na względzie etyczne wymogi zdobywania wiedzy i pełnienia ról społecznych.

Cele te wyrażają się w efektach kształcenia kierunku Religioznawstwo I stopnia, zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacyjnymi dla odnośnego obszaru. Pełną ich listę z odniesieniem efektów kierunkowych do obszarowych ilustruje **załącznik III**, zaś w odniesieniu do relacji między efektami kierunkowymi a efektami kształcenia przewidzianymi dla odpowiednich przedmiotów i typów zajęć – **załącznik IV** (macierz kompetencji).

7. UZYSKIWANY TYTUŁ ZAWODOWY

licencjat

8. MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA I KONTYNUACJI KSZTAŁCENIA

Studia Religioznawstwo I stopnia pozwalają na:

1. podjęcie studiów II stopnia tego samego kierunku
2. podjęcie studiów II stopnia innego kierunku
3. podjęcie pracy zawodowej, która nie wymaga tytułu zawodowego magistra

Absolwenci kierunku będą uprawnieni przede wszystkim do podejmowania dalszych studiów humanistycznych II stopnia oraz przygotowani do podjęcia zatrudnienia w instytucjach edukacyjno-kulturowych oraz w szeroko pojętych mediach.

W rozumieniu Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2014 r. poz. 1145) oraz w odniesieniu do szerokich poziomów kompetencji określonych w ISCO-08 oraz poziomów kształcenia określonych w Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Edukacji (ISCED 2011) absolwenci religioznawstwa I stopnia są predestynowani do wykonywania zawodów klasyfikowanych zwłaszcza w grupie wielkiej 2. (specjaliści), 3. (technicy i średni personel) i 4. (pracownicy biurowi), a w pewnym zakresie, po przeszkoleniu, także 10. (siły zbrojne – z uwagi na znaczenie kwestii religijnych w działaniu Wojska Polskiego na misjach zagranicznych). Wiedza, umiejętności i postawy kształtowane na studiach mogą być przydatne zwłaszcza w wykonywaniu poniższych profesji (klasyfikacja wedle ww. Rozporządzenia; z uwagi na ogólnokształcący charakter studiów humanistycznych profesje niżej określone stanowią jedynie przykłady zbieżności kompetencyjnych):

z grupy wielkiej 2.

- 242312 Specjalista integracji międzykulturowej
- 242224 Specjalista do spraw stosunków międzynarodowych
- 242308 Specjalista do spraw kultury firmy
- 262102 Muzealnik
- 262204 Broker informacji (researcher)
- 262205 Menedżer zawartości serwisów internetowych
- 263207 Religioznawca
- 263290 Pozostali archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych
- 263590 Pozostali specjaliści do spraw społecznych
- 264101 Edytor materiałów źródłowych
- 264102 Pisarz
- 264103 Poeta
- 264104 Redaktor wydawniczy
- 264190 Pozostali literaci i inni autorzy tekstów
- 264201 Dziennikarz
- 265901 Twórca ludowy
- 265902 Bloger / vloger
- 265990 Pozostali twórcy i artyści gdzie indziej niesklasyfikowani

po odbyciu dodatkowego kształcenia uzupełniającego także

- 234102 Nauczyciel historii i społeczeństwa w szkole podstawowej
- 234116 Nauczyciel religii w szkole podstawowej
- 2636 Duchowni i osoby konsekrowane

z grupy wielkiej 3.

- 333201 Organizator imprez rozrywkowych (organizator eventów)
- 333202 Organizator imprez ślubnych
- 333204 Organizator usług konferencyjnych
- 333290 Pozostali organizatorzy konferencji i imprez
- 335502 Policjant służby kryminalnej
- 335504 Policjant służby prewencji

335505 Policjant służby wspomagającej
 335590 Pozostali policjanci
 3413 Pracownicy z zakresu działalności religijnej
 343301 Bibliotekarz
 343302 Pracownik galerii / muzeum
 343304 Doradca do spraw zasobów bibliotecznych
 343390 Pozostali pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni
 343901 Animator kultury
 343902 Asystent kierownika produkcji filmowej / telewizyjnej

z grupy wielkiej 4.

333201 Organizator imprez rozrywkowych (organizator eventów)
 4110 Pracownicy obsługi biurowej
 412001 Sekretarka
 413103 Operator edytorów tekstu
 422101 Pracownik biura podróży
 422102 Rezydent biura turystycznego
 422103 Technik obsługi turystycznej
 422502 Pracownik informacji turystycznej
 441101 Pomocnik biblioteczny
 441302 Korektor tekstu
 441901 Asystent do spraw wydawniczych

9. WYMAGANIA WSTĘPNE, OCZEKIWANE KOMPETENCJE

Znajomość języka polskiego biegła w mowie i piśmie, znajomość literatury polskiej na poziomie egzaminu maturalnego, znajomość języka nowożytnego na poziomie egzaminu maturalnego, znajomość historii lub wiedzy o społeczeństwie lub geografii na poziomie egzaminu maturalnego, gotowość poszerzania wiedzy, predylekcje intelektualne, postawa otwartości na świat.

9A. ZASADY REKRUTACJI

W świetle Uchwały nr 354 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego podjętej 12 maja 2014 r., orientacyjny limit miejsc na studia religioznawcze I stopnia wynosi 50 osób. Kierunek zostanie uruchomiony, jeżeli zgłosi się minimum 30 osób.

Do procedury rekrutacyjnej wliczane są następujące wyniki z egzaminu maturalnego:

Kategoria przedmiotu	Przedmioty
1 maksymalnie jeden (wymagany)	historia, WOS, geografia, język polski, język angielski
2 maksymalnie jeden (wymagany)	historia, WOS, geografia, język polski, język angielski
3 maksymalnie dwa (nie wymagane)	historia, WOS, geografia, język polski, język angielski, biologia, matematyka, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna, język grecki i kultura antyczna, drugi język obcy

Przy tym obowiązujące w świetle § 8 pkt 6 przeliczniki dla wyników są następujące:

Kategoria przedmiotu	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Poziom dwujęzyczny w przypadku języka obcego
1 do przeliczenia uwzględniany jest jeden wynik z przedmiotu Przedmiot jest wymagany	1,5	4	5 (dla neofilologii x 7)
2 do przeliczenia uwzględniany jest jeden wynik z przedmiotu Przedmiot jest wymagany	1	3	3,75
3 do przeliczenia uwzględniane są maksymalnie dwa wyniki z przedmiotów Przedmioty nie są wymagane: posiadanie przedmiotów daje dodatkowe punkty, ale ich brak nie wpływa na możliwość ubiegania się o przyjęcie na dany kierunek/specjalność	0,5	1	1,25

Z pominięciem przewidzianego prawem uniwersyteckim postępowania kwalifikacyjnego przyjmowani będą na studia religioznawcze I stopnia laureaci i finaliści olimpiad ogólnopolskich: Artystycznej, Biologicznej, Chemicznej, Filozoficznej, Fizycznej, Geograficznej, Historycznej, Informatycznej, Języka Angielskiego, Języka Białoruskiego, Języka Francuskiego, Języka Hiszpańskiego, Języka Litewskiego, Języka Łacińskiego i Kultury Antycznej, Język Niemieckiego, Języka Rosyjskiego, Literatury i Języka Polskiego, Matematycznej, Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym, Innowacji Technicznych i Wynalazczości, Wiedzy Ekonomicznej, Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej, Wiedzy Geodezyjnej i Kartograficznej, Wiedzy Technicznej, Wiedzy i Umiejętności Budowlanych, Wiedzy i Umiejętności Rolniczych, Wiedzy o Żywieniu i Żywności, jak również innych olimpiad ogólnopolskich i Międzynarodowych Olimpiad Przedmiotowych – w dwóch ostatnich przypadkach za zgodą przewodniczącego Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej.

Szczegółowe zasady przyjęcia na studia dla kandydatów I stopnia z tzw. starą maturą, a także maturą zagraniczną i naturą europejską regulują §§ 9, 10, 10a wyżej wymienionej Uchwały nr 354 z 12 maja 2014 r., które podajemy poniżej in extenso:

§ 9

Zasady przyjęć dla kandydatów ze starą maturą na studia pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie

1. Postępowanie kwalifikacyjne kandydatów legitymujących się starą maturą polega na obliczeniu punktów za oceny z egzaminu maturalnego z przedmiotów określonych przy kierunku/specjalności studiów.
2. Do kwalifikacji brane są pod uwagę oceny z egzaminu maturalnego **pisemnego i ustnego** z określonych w zasadach przedmiotów ze świadectwa dojrzałości. Ostateczny wynik w procesie kwalifikacyjnym stanowi suma wyników z przedmiotów określonych w kategoriach 1-3, uwzględniająca oceny na świadectwie dojrzałości oraz przeliczniki za każdy przedmiot.
3. Kategorie przedmiotów:
 - **kategoria "1"** - do przeliczenia uwzględniana jest **jedna ocena** z przedmiotów wymienionych przy kierunkach/specjalnościach. Jeżeli kandydat posiada więcej niż jedną ocenę (ma oceny z danego przedmiotu za egzamin ustny i pisemny albo ma oceny z więcej niż jednego przedmiotu) **do kwalifikacji będzie uwzględniana ta ocena, z której kandydat uzyska więcej punktów po uwzględnieniu przeliczników. Ocena z przedmiotu wymienionego w tej kategorii jest wymagana na świadectwie dojrzałości. Jej brak wyklucza możliwość ubiegania się o przyjęcie na dany kierunek/specjalność.** Przeliczniki podane są

w pkt. 7.

- **kategoria "2"** - do przeliczenia uwzględniana jest **jedna ocena** z przedmiotów wymienionych przy kierunkach/specjalnościach. Jeżeli kandydat posiada więcej niż jedną ocenę (ma oceny z danego przedmiotu za egzamin ustny i pisemny albo ma oceny z więcej niż jednego przedmiotu) **do kwalifikacji będzie uwzględniana ta ocena, z której kandydat uzyska więcej punktów po uwzględnieniu przeliczników. Ocena z przedmiotu wymienionego w tej kategorii jest wymagana na świadectwie dojrzałości. Jej brak wyklucza możliwość ubiegania się o przyjęcie na dany kierunek/specjalność.** Przeliczniki podane są w pkt. 7.
 - **kategoria "3"** - do przeliczenia uwzględniane są maksymalnie **dwie oceny** z przedmiotów wymienionych przy kierunkach/specjalnościach. Jeżeli kandydat posiada więcej niż dwie oceny (ma oceny z więcej niż jednego przedmiotu) **do kwalifikacji będą uwzględniane te oceny, z których kandydat uzyskał więcej punktów po uwzględnieniu przeliczników.** Jeżeli z danego przedmiotu kandydat posiada oceny z egzaminu ustnego i pisemnego do przeliczenia mogą zostać wzięte pod uwagę obie oceny. **Oceny z przedmiotów wymienionych w tej kategorii nie są wymagane na świadectwie dojrzałości. Posiadanie ocen z przedmiotów tej kategorii daje dodatkowe punkty, ale ich brak nie wpływa na możliwość ubiegania się o przyjęcie na dany kierunek/specjalność.** Przeliczniki podane są w pkt. 7.
4. Jeżeli dany przedmiot wymieniony jest w kilku kategoriach - do przeliczenia punktów **brany jest pod uwagę tylko w jednej kategorii** - w sposób korzystniejszy dla kandydata. Przedmiot uwzględniony do przeliczenia w kategorii 1 albo 2 nie może być ponownie uwzględniony w kategorii 3. Jeżeli kategoria 1 lub 2 uwzględnia więcej niż jeden przedmiot, a kandydat ma oceny z obu przedmiotów, wówczas korzystniejszy przedmiot dla kandydata jest przeliczany w kategorii wymaganej, natomiast drugi przedmiot może być wykorzystany w innej kategorii, o ile jest w danej kategorii uwzględniony.
 5. **Kandydaci z maturą dwujęzyczną:** przelicznik dla wyniku egzaminu maturalnego z języka obcego dwujęzycznego podany jest w tabeli w pkt. 8 i 9.
 6. W przypadku, gdy kandydat został zwolniony z egzaminu maturalnego z języka obcego na podstawie posiadanego certyfikatu – otrzymuje maksymalną liczbę punktów z tej części egzaminu, której zwolnienie dotyczy.
 7. Przeliczniki dla ocen z przedmiotów maturalnych:

Przedmiot kategorii 1:

Skala ocen od 6 do 2	
Ocena	Liczba punktów
Celująca	400
Bardzo dobra	312
Dobra	223
Dostateczna	134
Dopuszczająca	45

Skala ocen od 5 do 3	
Ocena	Liczba punktów
Bardzo dobra	400
Dobra	223
Dostateczna	45

Przedmiot kategorii 2:

Skala ocen od 6 do 2	
Ocena	Liczba punktów
Celująca	300
Bardzo dobra	233
Dobra	165
Dostateczna	98
Dopuszczająca	30

Skala ocen od 5 do 3	
Ocena	Liczba punktów
Bardzo dobra	300
Dobra	165
Dostateczna	30

Przedmiot kategorii 3:

Skala ocen od 6 do 2	
Ocena	Liczba punktów
Celująca	100
Bardzo dobra	79
Dobra	58
Dostateczna	37
Dopuszczająca	15

Skala ocen od 5 do 3	
Ocena	Liczba punktów
Bardzo dobra	100
Dobra	58
Dostateczna	15

8. Przeliczniki dla oceny z języka obcego zdawanego na maturze dwujęzycznej na wszystkich kierunkach/specjalnościach z wyjątkiem określonym w punkcie 9.

Przedmiot kategorii 1:

Skala ocen od 6 do 2	
Ocena	Liczba punktów
Celująca	500
Bardzo dobra	413
Dobra	325
Dostateczna	238
Dopuszczająca	150

Skala ocen od 5 do 3	
Ocena	Liczba punktów
Bardzo dobra	500
Dobra	325
Dostateczna	150

Przedmiot kategorii 2:

Skala ocen od 6 do 2	
Ocena	Liczba punktów
Celująca	375
Bardzo dobra	310
Dobra	244
Dostateczna	179
Dopuszczająca	113

Skala ocen od 5 do 3	
Ocena	Liczba punktów
Bardzo dobra	375
Dobra	244
Dostateczna	113

Przedmiot kategorii 3:

Skala ocen od 6 do 2	
Ocena	Liczba punktów
Celująca	125
Bardzo dobra	107
Dobra	89
Dostateczna	71
Dopuszczająca	53

Skala ocen od 5 do 3	
Ocena	Liczba punktów
Bardzo dobra	125
Dobra	89
Dostateczna	53

9. *Przeliczniki dla oceny z języka obcego zdawanego na maturze dwujęzycznej wymienionego w kategorii 1 na kierunkach/specjalnościach neofilologicznych - przeliczniki dotyczą tylko języka wiodącego dla kierunków i specjalności neofilologicznych (...)*

§ 10

Zasady przyjęć dla kandydatów z Maturą Międzynarodową (IB)

1. *Kandydatów z Maturą Międzynarodową obowiązują takie same przedmioty egzaminu maturalnego jak kandydatów z nową maturą.*
2. *Poziom SL traktowany jest jak poziom podstawowy (PP).*
3. *Poziom HL traktowany jest jak poziom rozszerzony (PR).*
4. *Jeśli na danym kierunku /specjalności stosowane są przeliczniki dla danego przedmiotu czy poziomu egzaminu, mają one również zastosowanie do matury międzynarodowej, przeliczonej na wyniki nowej matury dla odpowiedniego poziomu.*
5. *Wyniki na świadectwie matury międzynarodowej przeliczane będą w następujący sposób:*

Matura Międzynarodowa IB	Nowa matura
SL	PP
7	100%
6	86%
5	72%
4	58%
3	44%
2	30%
1	0%

Matura Międzynarodowa IB	Nowa matura
HL	PR
7	100%
6	85%
5	70%
4	55%
3	40%
2	25%
1	10%

§ 10a

Zasady przyjęć dla kandydatów z maturą zagraniczną i maturą europejską (EB)

1. *W czasie trwania elektronicznej rejestracji kandydaci wraz z kopią dokumentów uprawniających do ubiegania się o przyjęcie na studia oraz ich tłumaczeniem na język polski składają dodatkowe podanie skierowane do Dziekana wydziału o wskazanie przedmiotów i określenie ocen ze świadectwa maturalnego, które będą brane pod uwagę w postępowaniu kwalifikacyjnym na wskazany kierunek.*
2. *Osoby nie dysponujące na świadectwie wynikami z egzaminów równorzędnych z wynikami polskiej matury z przedmiotów wymaganych w postępowaniu rekrutacyjnym, mogą być kwalifikowane na podstawie innych wyników dokumentujących na świadectwie ukończenie nauki z przedmiotu stanowiącego podstawę kwalifikacji na dany kierunek. Decyzję o uznaniu przedmiotów oraz przypisaniu im ocen podejmuje Dziekan lub Przewodniczący Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej.*
3. *Oceny są zatwierdzane przez Prorektora UŁ właściwego ds. rekrutacji i wpisywane do systemu rekrutacyjnego przez pracowników COS-RiTS.*
4. *Oceny z przedmiotów zatwierdzone zgodnie z procedurą określoną w ust.1-3 przeliczane są zgodnie z zasadami starej matury określonymi w §9 niniejszej uchwały.*

Dokumenty, o których mowa w ust. 1 składane są przez obywateli polskich – w Centrum Obsługi Studenta-Rekrutacja i Tok Studiów, a przez cudzoziemców – w Biurze Współpracy z Zagranicą. Jednostki te, po zakwalifikowaniu przez komisje rekrutacyjne kandydatów do przyjęcia na wybrany kierunek, przekazują komplet dokumentów sekretarzowi właściwej komisji.

10. DZIEDZINY I DYSCYPLINY NAUKOWE, DO KTÓRYCH ODNOSZĄ SIĘ EFEKTY KSZTAŁCENIA

w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (Dz.U.z.2011 r.nr 179 poz.1065):

dziedzina: nauk humanistycznych

dyscyplina naukowa: 1) archeologia; 3) etnologia; 4) filozofia; 5) historia; 6) historia sztuki; 13) religioznawstwo

11. PRZYPORZĄDKOWANIE DO OBSZARU KSZTAŁCENIA

j.w.:

obszar: 1. nauk humanistycznych

12. KIERUNKOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Jak wspomniano powyżej (ad 6.), kierunkowe efekty kształcenia kierunku Religioznawstwo I stopnia, zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacyjnymi dla odnośnego obszaru, z odniesieniem efektów kierunkowych do obszarowych efektów kształcenia, określonych dla nauk humanistycznych ilustruje **załącznik III**, zaś w odniesieniu do relacji między efektami kierunkowymi a efektami kształcenia przewidzianymi dla odpowiednich przedmiotów i typów zajęć – **załącznik IV** (macierz kompetencji). Zachodzi całkowita zgodność z deskryptorami obszarowymi z profilu akademickiego.

13. ZWIĄZEK Z MISJĄ UCZELNI I AKTUALNĄ STRATEGIĄ UŁ

Zachodzi daleko idąca zbieżność między programem religioznawstwa I stopnia a misją Uniwersytetu Łódzkiego i jego Strategią, a także wynikającą bezpośrednio z wyżej wymienionych Strategią Rozwoju Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ z grudnia 2014 r. Jednolitą Strategią Kierunku Religioznawstwo I stopnia, z odniesieniami do celów strategicznych Wydziału, zawiera **załącznik V**.

14. KONSTITUTYWNE RÓŻNICE W STOSUNKU DO INNYCH PROGRAMÓW KSZTAŁCENIA O PODOBNE ZDEFINIOWANYCH CECHACH I EFEKTACH KSZTAŁCENIA PROWADZONYCH W UŁ

Należy zaznaczyć i podkreślić z całą stanowczością, że kierunek religioznawstwo nie znajduje wyraźnej analogii ani poprzez przedmiot kształcenia, ani poprzez konstrukcję programu, ani poprzez konstrukcję cech i efektów kształcenia z żadnym innym kierunkiem z dziedziny nauk humanistycznych bądź społecznych prowadzonych w Uniwersytecie Łódzkim.

1. Program uwzględnia większość subdyscyplin religioznawstwa;
2. Program zachowuje interdyscyplinarność wpisaną w specyfikę religioznawstwa; poszczególne przedmioty są przygotowane i prowadzone przez historyków, filozofów, antropologów i etnologów, archeologów i historyków sztuki, przy czym programy kierunków archeologia, etnologia, filozofia, historia, historia sztuki tylko w znikomym

stopniu odzwierciedlają te same zagadnienia, nie skupiając się na zagadnieniach religijnych i religioznawczych;

3. Jedynie religioznawstwo pozwala na analityczny i syntetyczny ogląd kluczowych religii, wyznań, systemów etycznych i etyczno-religijnych w ujęciu historycznym, instytucjonalnym i systemowym;

4. Od filozofii religioznawstwo odróżnia inny przedmiot poznania, a program religioznawstwa nie ujmuje nieomal w ogóle logiki, epistemologii, estetyki, tam gdzie nie odnoszą się one bezpośrednio do przedmiotu religioznawstwa; z kolei program filozofii nie ujmuje niemal w ogóle historycznego i instytucjonalnego przeglądu religii i systemów etyczno-religijnych w sposób, w jaki czyni to program religioznawstwa; w inny sposób nabywa się również w toku obu studiów umiejętności praktyczne;

5. Etnologia/antropologia szczególnie uprzywilejowuje podejście hermeneutyczne, zaś metodą pozyskiwania danych czyni przede wszystkim badania terenowe, pozwalające na odkrycie wewnętrznej perspektywy jednostki – tego rodzaju perspektywa dostępna jest na studiach religioznawczych tylko na zajęciach prowadzonych przez etnologów; te stanowią jedynie jej kilkunastoprocentową część. Z kolei religie stanowią jedynie część znacznie szerszego pola badawczego etnologów i antropologów. Nie ma też wyraźnego podobieństwa między programami kierunków etnologia i religioznawstwo obu stopni;

6. Daleko idące różnice zachodzą między programami historii i religioznawstwa – religioznawstwo głęboko i w rozpisaniu na kilka efektów kształcenia traktuje zagadnienia, które na studiach historycznych stanowią amalgamat wraz z zagadnieniami politycznymi, społecznymi, gospodarczymi, kulturowymi, genderowymi, z dziedziny życia codziennego i kultury materialnej. Wielu przedstawionych w programie religioznawstwa zagadnień nie uczy się w ogóle na studiach historycznych bądź przedkłada tylko pojedynczym studentom w ramach seminariów magisterskich bądź licencjackich.

14A. KONSTITUTYWNE RÓŻNICE W STOSUNKU DO INNYCH PROGRAMÓW KSZTAŁCENIA STUDIÓW RELIGIOZNAWCZYCH PROWADZONYCH NA INNYCH PAŃSTWOWYCH UCZELNIACH W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Program religioznawstwa I i II stopnia powstały w Uniwersytecie Łódzkim ma charakter autorski i wykazuje istotne różnice z kierunkami religioznawczymi, prowadzonymi w Polsce na kilku dalszych uczelniach (są to m.in. Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Uniwersytet Gdański). Trzeba zresztą podnieść, że jest to kierunek elitarny, którego nie prowadzą nawet wszystkie polskie uczelnie wyższe noszące miano Uniwersytetów (w tym, jeśli nie liczyć studiów podyplomowych, Uniwersytet Warszawski).

1. Religioznawstwo na poszczególnych polskich uczelniach często genetycznie wynika z jednolitej instytucjonalnie podstawy – rodzi się z instytutów/kierunków takich jak teologia czy filozofia; łódzkie religioznawstwo reprezentuje połączone perspektywy historyczne, antropologiczne, etnologiczne, filozoficzne, archeologiczne, estetyczne

i z zakresu historii sztuki; tworzone jest przez specjalistów wszystkich ww. dyscyplin humanistycznych;

2. jest to kierunek stawiający silniej niż inne ośrodki w kraju na historię religii, umożliwiającą studentom dogłębne zapoznanie z procesem narodzin, kształtowania i przemian różnych religii i dostrzeżenia związków przeszłości z teraźniejszością;

3. program religioznawstwa obu stopni jest w UŁ związany nierozdzielnie z dziedzictwem kulturowym Polski, obszernie też zapoznaje z dziejami jej głównej historycznie religii – chrześcijaństwa, przy jednoczesnej możliwości porównania dziejów i doktryny tegoż z innymi systemami religijnymi. Umożliwia zatem studiowanie/analizowanie dziejów i rozwoju religii, z uwzględnieniem ziem polskich, na tle ogólnoeuropejskim; powyższe w żadnym wypadku nie oznacza jednak przyjęcia stosunku europocentrycznego;

4. łódzkie religioznawstwo umożliwia zapoznanie z religiami martwymi, z naciskiem na trwające lub odradzające się ich elementy we współczesnym świecie;

5. religioznawstwo wedle ułożonego w Łodzi programu już na I stopniu studiów zwraca uwagę na religię we współczesności;

6. łódzki program religioznawczy obu stopni dostrzega agnostycyzm i ateizm jako nurty trwale obecne w dziejach ludzkości, często pomijane, a obecnie wyraźnie istotne w przestrzeni publicznej;

7. w sposób nieobecny gdzie indziej łączy porządki chronologiczny i diachroniczny z problemowym w ujmowaniu zjawisk o charakterze religijnym;

8. czerpie z wielu dekad doświadczeń łódzkich historyków, archeologów, filozofów, etnologów i historyków sztuki, od 1945 r. prowadzących własne, swoiste i twórcze badania naukowe także w polach i nurtach naukowych nierozdzielnie związanych z religią;

9. umożliwia studiowanie religii antycznych, które na stałe weszły do dziedzictwa kultury zachodniej; dzięki istnieniu i księgozbiorowi Centrum Badań nad Historią i Kulturą Basenu Morza Śródziemnego i Europy Południowo-Wschodniej im. prof. Waldemara Cerana, Ceraneum, zapewnia unikatowy wgląd w pierwsze tysiąclecie chrześcijaństwa.

15. PLANY STUDIÓW

Pełny plan studiów I stopnia wraz z towarzyszącymi przedmiotom punktami ECTS oraz liczbą godzin ukazuje, jak wspomniano powyżej, obowiązująca siatka I stopnia (por. **załącznik I**) oraz poglądowe tablice semestralne I stopnia (por. **załącznik II**).

16. BILANS PUNKTÓW ECTS WRAZ ZE WSKAŹNIKAMI CHARAKTERYZUJĄCYMI PROGRAM STUDIÓW

Wskaźniki ECTS dla studiów religioznawczych I stopnia przedstawiają się następująco:

a) łączna liczba punktów, jaką student musi zdobyć, aby uzyskać określone kwalifikacje: 181–182 punkty ECTS;

b) łączna liczba punktów, którą student musi uzyskać na zajęciach kontaktowych (wymagających bezpośredniego udziału wykładowców i studentów): 181 punkty ECTS;

- c) łączna liczba punktów, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, profilu i poziomu kształcenia: 172 punkty ECTS;
- d) łączna liczba punktów, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym: 0 punktów ECTS;
- e) minimalna liczba punktów, którą student musi uzyskać, realizując moduły kształcenia w zakresie zajęć ogólnouczeniowych lub na innym kierunku studiów: 0 punktów ECTS;
- f) minimalna liczba punktów, którą student musi uzyskać na zajęciach z wychowania fizycznego: 1 punkt ECTS (wyjąwszy osoby zwolnione z ww. zajęć);
- g) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych: 179 punktów ECTS;
- h) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego: 7 punktów ECTS;
- i) łączna liczba punktów, którą student musi uzyskać w ramach praktyk: 1 punkt ECTS;
- j) procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z obszarów kształcenia, jeśli program kształcenia na danym kierunku jest przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia – nie dotyczy;
- k) łączna liczba punktów obejmująca zajęcia włączające studentów do badań naukowych oraz procentowy udział liczby punktów: 127 ECTS, tj. 69,78%.

17. OPIS POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW LUB MODUŁÓW PROCESU KSZTAŁCENIA

Opis przedmiotów, zgodny z wymogami obowiązującymi w tym zakresie w Uniwersytecie Łódzkim, znajduje się w systemie USOS w postaci kompletu sylabusów.

18. TABELA OKREŚLAJĄCA RELACJE MIĘDZY EFEKTAMI KIERUNKOWYMI A EFEKTAMI KSZTAŁCENIA ZDEFINIOWANYMI DLA POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW

Macierz kompetencji znajduje się w **załączniku IV** do niniejszego programu.

19. OPIS SPOSOBU SPRAWDZENIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA W RAMACH DANEGO PROGRAMU

Sprawdzanie realizacji efektów kształcenia ma charakter ciągły (odbywa się w każdym semestrze) i częściowo selektywny. Przebiega dwutorowo: 1. osoba kierująca kierunkiem studiów lub ewentualnie pracownicy naukowcy przez nią wyznaczeni hospitują pewną liczbę pojedynczych zajęć w skali semestru; 2. dla wszystkich prowadzonych zajęć sporządza się karty ewaluacyjne, wypełniane przez prowadzących zajęcia dla każdego prowadzonego przedmiotu. Karty przechowuje osoba prowadząca kierunek.

Wzór karty ewaluacyjnej przedmiotu wraz z zalecanymi metodami ewaluacji efektów kształcenia zawiera **załącznik VI** do niniejszego programu.

Wydziałowy kalkulator punktów ECTS wraz ze słownikiem, przyjęty przez Senat UŁ, stanowi **załącznik VII** niniejszego programu.

20. OKREŚLENIE WYMIARU, ZASAD I FORM ODBYWANIA PRAKTYK

W toku semestru III drugiego roku studiów religioznawczych I stopnia student obowiązany jest odbyć praktyki zawodowe kierunkowe w wymiarze 30 godzin, za które otrzymuje 1 punkt ECTS. Praktyki te odbywa się w godzinach poza zajęciami uczelnianymi. Ramowy regulamin praktyk stanowi **załącznik VIII**.

21. EWENTUALNY PLAN ZAJĘĆ WYKŁADOWCÓW WIZYTUJĄCYCH

zainteresowanym wykładowcom wizytującym, przebywającym w jednostce podstawowej za zgodą władz Uniwersytetu i Wydziału zostaną przedstawione do poprowadzenia zajęcia zgodne z ich naukowym przygotowaniem.

22. WYKAZ I WYMIAR SZKOLEŃ OBOWIĄZKOWYCH

Studenci religioznawstwa I stopnia odbywają obowiązkowe szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na zasadach ogólnych obowiązujących w Uniwersytecie Łódzkim, w pierwszym semestrze nauki, a także obowiązkowe szkolenie biblioteczne na zasadach ogólnych, w uzgodnieniu z Biblioteką Uniwersytetu Łódzkiego, możliwie jak najszybciej w pierwszym semestrze nauki.

23. WNIOSKI Z ANALIZY ZGODNOŚCI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA Z POTRZEBAMI RYNKU PRACY

Por. strona 4

W toku przygotowania kierunku podjęto starania, by rozpoznać potrzeby rynku pracy i przestrzeni publicznej. Jak wykazało pogładowe badanie karier absolwentów religioznawstwa w skali kraju (głównie z Krakowa, Torunia, Gdańska, Lublina), wykonują oni rozliczne zawody intelektualne mieszczące się w tzw. grupach wielkich 2, 3, 4 ministerialnej klasyfikacji (stanowią znaczną część wpisanych powyżej w punkt 8). Nie bez znaczenia jest fakt, że religioznawstwo funkcjonuje tylko na niektórych uczelniach w kraju, rynek nie jest nasycony osobami o takiej wiedzy i umiejętnościach. Należy dodać, że tego rodzaju studiów – wyjąwszy podyplomowe – nie ma np. Uniwersytet Warszawski. Wyzwania dyskursu na temat roli religii w sferze publicznej oraz oddziaływanie pozytywne i negatywne religii w świecie współczesnym powoduje, że wiedza i umiejętności oraz postawy absolwentów religioznawstwa są potrzebniejsze niż w przeszłości. Wyniki były porównywane z dostępnymi analogicznymi badaniami prowadzonymi zagranicą. Z kolei ankietowani przedsiębiorcy i przedstawiciele instytucji po przejrzeniu pogładowych tablic semestralnych, siatki/planu i efektów kształcenia z reguły wypowiadali się pozytywnie o ewentualnym zatrudnianiu w przyszłości pracownika, który ukończyłby takie studia. Przeprowadzono ponadto (dwukrotnie – przed zaprojektowaniem siatki oraz bezpośrednio przed przedłożeniem programu przed gremia Uczelni) ankiety wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów wydziału wskazujące z jednej strony na zainteresowanie kierunkiem, a z drugiej na brak konkurencji pomiędzy nowo tworzonym religioznawstwem a istniejącą ofertą dydaktyczną Wydziału. Określenie nazwy kierunku wykazuje daleko idącą rozpoznawalność i budzi pozytywne konotacje z akademickością; religioznawstwo jako nauka jest społecznie rozpoznawane.

Do niniejszej dokumentacji dołączone zostały następujące załączniki:

- I. siatka / plan studiów;
- II. poglądowe tablice semestralne;
- III. efekty kształcenia dla kierunku religioznawstwo I^o;
- IV. macierz kompetencji kierunku religioznawstwo, studia I^o;
- V. jednolita strategia kierunku religioznawstwo;
- VI. karta ewaluacyjna przedmiotu z zalecanymi metodami ewaluacji efektów kształcenia;
- VII. wydziałowy kalkulator punktów ECTS wraz ze słownikiem;
- VIII. regulamin praktyk kierunkowych.

AUTORSTWO PROGRAMU

dr hab. Sławomir Bralewski prof. UŁ
dr Andrzej Kompa
dr Anna Kowalska-Pietrzak
dr hab. Dariusz Jeziorny
dr Paweł Filipczak